

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 8/ 8. april 2016

22. APRIL – PRAZNUJMO DAN ZEMLJE!

Tudi ob letošnjem dnevu Zemlje bodo potekale številne akcije urejanja okolja. Posebno pozornost bo namenjena urejanju okolja in turističnih centrov, ki se v teh dneh začnajo pripravljati na poletno sezono. Številne akcije bodo organizirane tudi v okolici slovenskih vrtcev, šol in drugih ustanov v

programu Ekošola. Pišite nam in pošljite fotografije o tem, kako ste se pripravili ali

počastili ta dan – morda z urejanjem okolice, izvajanjem posebnih aktivnosti, kako o tem dnevu razmišljajo otroci, učenci, dijaki in študenti, kako v lokalni skupnosti. Praznujmo dan našega planeta z zavestjo, da moramo z njim ravnati odgovorno in da z majhnimi dejavnimi lahko omogočimo velike spremembe.

Ali veste, da ...

... spada Slovenija med biotsko najbolj raznovrstne države na svetu? Površina Slovenije pomeni manj kot 0,004 % celotnega Zemljinega površja. Skupaj na Zemlji živi kar 24.000 živalskih vrst.

... je Slovenija tretja najbolj gozdnata država v Evropi? Skoraj 60 % celotnega ozemlja pokriva gozd. V zadnjih desetletjih se njegov delež še povečuje, saj vsako leto posadimo več kot 1.200.000 dreves.

... je več kot tretjina slovenskega ozemlja zaščitena in uvrščena v evropsko omrežje Natura 2000, ki varuje biotsko raznovrstnost?

... je Slovenija ena izmed vodnato najbolj bogatih držav v Evropi? Njene reke, potoki in drugi vodotoki so dolgi kar 27.000 kilometrov. Poleg tega ima številne termalne in mineralne vrelce ter veliko podtalnih voda.

POGOZDOVANJE OB PLANINSKEM POLJU V OKOLICI LOGATCA

Letos smo vzpostavili nov program LEAF – Znanje o gozdovih. Ena pomembnih aktivnosti tega programa je tudi sajenje dreves. Konec marca so na Planinskem polju v okolici Logatca ustvarjali hišk iz CUDV Draga skupaj z zaposlenimi iz družbe Lek, sodelavci programa Ekošola in strokovnjaki iz Zavoda za gozdove obnavljali gozd s kar 600 sadikami bukve. To območje je bilo leta 2014

zaradi žleda eno najbolj prizadetih. Ob zaključku akcije so predstavniki CUDV Draga predstavniki družbe Lek podarili čudovito poslikano ptičjo gnezdilnico skupaj s posvetilom.

V tej številki:

Pogozdovanje 1

Altermed, Semenarna, Ekokviz SŠ 2

Ekokviz OŠ, Reciklirana kuharija 3

Povabilo na konferenco koordinatorjev vrtcev 4

LOKALNA PRIDELAVA HRANE IN RECEPTI NAŠIH BABIC NA ALTERMEDU 2016

Na letošnjem sejmu Altermed, ki je potekal od 11. do 13. marca 2016 v Celju, je sodelovalo 71 ustanov, ki so se predstavile na stojnicah, degustacijskem in predstavitvenem odru. Povezoval jih je naslov *Lokalna pridelava hrane in recepti naših babic*. Sodelujoči so predstavili in prikazali primere dobre prakse in izkušenj v obliki plakatov, izdelkov, maket, receptov in PPT projekcij. Predstavili so lokalno pridelavo hrane, recepte iz domače kuhinje, zdravo življenje po receptih naših babic, dobrote iz babičine skrinje, zeliščarske recepte naših babic, gibanje v zdravem okolju, gibalne sposobnosti in uravnotežene odnose z naravo.

Na stojnicah smo lahko videli, da ustanove pripisujejo velik pomen lokalni pridelavi, ki je temelj za zdravo in varno prehranjevanje, ter obujanju tradicije receptov iz preteklosti v sedanost in prihodnost kot vir kakovostnega in zdravega življenja.

Ocenjevalna komisija je za aktualne in izvirne predstavitvene vsebine na stojnicah podelila 22 zlatih, 16 srebrnih in 26 bronastih priznanj. Seznam najboljših si oglejte na [spletni strani](#).

Vsem iskrene čestitke za sodelovanje!

ZMAGOVALCI PO KATEGORIJAH:

Kategorija SPI

1. mesto	Matej Marko	IC - Piramida Maribor
2. mesto	Fatima Mušič	SŠ Domžale
3. mesto	Simon Hribar	ŠC Novo mesto, Srednja strojna šola

Kategorija SSI/PTI

1. mesto	Nastja Krajnc	Biotehniška šola Maribor
2. mesto	Urban Stiplovšek Jug	SŠ za gostinstvo in turizem Celje
3. mesto	Jana Primc	Srednja zdravstvena šola Ljubljana

Kategorija GIM

1. mesto	Andraž Kukovičič	I. gimnazija Celje
2. mesto	Miha Kambič	Gimnazija Bežigrad
3. mesto	Anica Ficko	Prva gimnazija Maribor

Na državnem tekmovanju so tekmovalci osvojili 4 zlata priznanja, 19 srebrnih in 45 bronastih priznanj.

ŠOLSKA VRTILNICA – BABIČIN VRT

Semenarna Ljubljana je tudi v letošnjem šolskem letu namenila vrtcem in šolam semena vrtnin in cvetlic, ki so bila značilna za stare slovenske vrtove. Paket semen in organsko gnojilo so prejele vse ustanove, ki so v ekoakcijskem načrtu označile, da imajo šolske vrtove.

Verjetno ste si že zamislili, kakšen bo vaš vrt, in izrisali načrt, kaj vse bo rastle v vaših večjih ali manjših vrtičkih? Mi smo ga letos poimenovali **BABIČIN VRT**.

Ob 110-letnici praznovanja vas Semenarna Ljubljana vabi v največji slovenski vrt, ki je v Seleksijsko-poskusnem centru na Ptujju. Pod strokovnim vodstvom vam bodo predstavili gojenje zelenjave v visokih gredah ter možnosti mešanih zasaditev vrtnin, cvetlic in zelišč v vrtecu. Vabljeni so tudi učenci, za katere bodo strokovnjaki organizirali delavnico, kjer bodo seme fižola lahko posadili v lončke.

Termini za obisk Seleksijsko-poskusnega centra na Ptujju so: 15., 16. in 17. junij 2016. Prijave sprejemamo do 23. maja 2016 na naslovu: info@ekosola.si.

GIMNAZIJA CELJE CENTER GOSTILA DRŽAVNO TEKMOVANJE V EKOKVIZU

Devetega marca smo na Gimnaziji Celje – Center organizirali državno tekmovanje v ekoznanju, na katerem so se pomerili srednješolci iz vse Slovenije. Na njem je sodelovalo 259 dijakov z 52 srednjih šol, kar je največ do zdaj. Lani se je državnega tekmovanja udeležilo 223 dijakov s 45 šol. Tekmovanje poteka v treh kategorijah: SPI (srednje poklicno izobraževanje, SSI/PTI (srednje strokovno izobraževanje in poklicno tehnično izobraževanje) in GIM (splošne in strokovne gimnazije).

Dijaki so se na ekokviz pripravljali s pomočjo gradiva z naslovom 'Življenje je pestro'. V njem so bile podrobneje obravnavane tri med seboj povezane teme: a) biodiverziteteta ter izgubljanje številnih vrst in njihovega življenjskega prostora, b) kako z učinkovitim in ustreznim prehranjevanjem vplivamo na zdravje in c) kako gospodarno ravnamo z odpadki in kaj pomeni preprečevanje nastajanja odpadkov.

OŠ LEDINA ZMAGALA NA EKOKVIZU ZA OSNOVNE ŠOLE 2016

V četrtek, 24. marca 2016, se je na OŠ Ljubečna z državnim tekmovanjem zaključil Ekokviz, na njem se je pomerilo dvanajst najboljših ekip - regijskih zmagovalcev.

Zmagala je ekipa OŠ Ledina. Drugo mesto je zasedla ekipa OŠ Dravlje, tretje ekipa OŠ Naklo in četrto mesto OŠ Rodica. Dvanajst najboljših ekip iz šolskega tekmovanja, ki je potekalo 12. februarja, se je najprej pomerilo v polfinalnem delu, kjer so prek računalnika odgovarjali na 30 vprašanj. Po tem delu je bila najboljša ekipa Lepidoptera iz OŠ Dravlje, ki je med vsemi edina pravilno odgovorila na vseh 30 vprašanj.

Ustni del tekmovanja je potekal v živo na odru, ekipe pa so se pomerile v igri »hitri prsti«. Ekipe so bile glede na rezultate reševanja kviza v pisnem delu razdeljene v štiri skupine in so se nato pomerile vsaka z vsako. V finalu sta se pomerili OŠ Dravlje in OŠ Ledina. Hitrejši in uspešnejši so bili učenci OŠ Ledina in tako postali zmagovalci Ekokviza 2016.

Učencem in učenkam so na šolskem in državnem tekmovanju največ preglastic povzročila vprašanja, pri katerih so morali pravilno povezati pojme, ki se nanašajo na prednosti lokalne pridelave hrane. Velika težava so bila zanje tudi vprašanja, pri katerih so morali pravilno določiti časovno obstojnost posameznih živil v zamrzovalniku. Na državnem tekmovanju pa so imele ekipe največjo težavo pri vprašanju, koliko vode porabimo za proizvodnjo skodelice mleka (2 dl) in za pravilno shranjevanje zelenjave. Povezati so morali različne vrste zelenjave s predlaganimi možnostmi, kako jih pravilno shranjevati v hladilniku.

NAGRADNI NATEČAJ RECIKLIRANA KUHARIJA

Rok za oddajo receptov je torek, 26. aprila 2016.

V okviru projekta Hrana ni za tjavendan je razpisan nagradni natečaj RECIKLIRANA KUHARIJA, kjer vas vabimo k oddaji receptov na temo, kaj narediti iz prehranskih izdelkov, ki jih ne porabimo v celoti ali pa nam ostajajo ter jim bo potekel rok. Zbiramo kuharske recepte naših mamic in babic. Rok za oddajo receptov je torek, 26. aprila 2016. Raziskujte, kuhajte in sodelujte!

V nagradnem natečaju **Reciklirana kuharija** lahko sodelujejo: vrtni, osnovne šole, srednje šole, šolski centri in dijaški domovi, ki tudi sicer že sodelujejo v projektu Hrana ni za tjavendan, ter vse druge ustanove, ki ne sodelujejo pri projektu in bi želeli svoje ideje za recepte deliti širši javnosti.

Starostne skupine in razpisani projekti natečaja:

KUHARČKI: 1. starostna skupina (vrtni, 1. - 3. razred OŠ)

VODJE KUHINJ: 2. starostna skupina (4. - 7. razred OŠ)

KUHARSKI MOJSTRI: 3. starostna skupina (8. in 9. razred OŠ, srednja šola)

RAZISKOVALNI IZZIV: Raziščite in zapišite **kuharske recepte naših mamic in babic**, ki nosijo v sebi lokalni pridi in/ali avtohtone posebnosti, prav tako pa lahko **zapišete nove, inovativne recepte**. V receptih morajo biti uporabljeni **ostanki živil** (npr. star kruh) ali **ostanki jedi** (npr. ostanki pečenke).

Pri izzivu si lahko pomagate z naslednjimi vprašanji:

- Kako so naše babice ponovno uporabile ostanke jedi in živil? Bi recept še izboljšal?
- Kako ti in tvoji starši ter kuharice v šoli uporabljajo ostanke jedi? Kateri nov recept si ustvaril?

ODDAJA IZDELKA: Ob oddaji mentor pošlje recept v doc. ali pdf. obliki. Receptu naj bo priložena fotografija/risba/fotostrip jedi in postopkov priprave jedi.

OCENJEVANJE IZDELKOV: Strokovna komisija bo ocenjevala inovativnost v povezavi z gospodarnostjo, kreativnostjo in strokovno točnostjo.

Recepte lahko oddate v elektronski obliki na naslov info@ekosola.si ali jih pošljete na naslov: **Ekošola, Zavrti 2, 1234 Mengeš**, s pripisom »za Reciklirano kuharijo«.

Receptom dodajte fotografije, risbe ali drugo, s čimer boste ponazorili svoj predlog (kot prilogo e-pošti). Izdelke (risbe, slike, plakate, foto-stripe itd.) fotografirajte, da jih boste prav tako lahko poslali v elektronski obliki (kot prilogo e-pošti).

X. srečanje koordinatorjev ekovrtcev Slovenije

Gledališče Tartini – Teatro Tartini
Kidričevo nabrežje 6, 6330 Piran - Pirano
27. maj 2016

PROGRAM SREČANJA

8.00 – 8.45	Registracija udeležencev
9.00 – 9.20	Otvoritev srečanja in pozdravni govori: - Peter Bossman, župan Občine Piran - Leonora Drgan, ravnateljica Vrtca Lucija Portorož - mag. Gregor Cerar, nacionalni koordinator programa Ekošola
9.25 – 9.50	Nastop otrok Vrtca Morje Lucija
9.50 – 10.00	Desetletnica srečanj koordinatorjev ekovrtcev in 20-letnica programa Ekošola – Mag. Gregor Cerar, nacionalni koordinator
10.00 – 10.20	Predstavitve ekoakcijskega načrta za ekovrtce 2016/2017 Temeljne dejavnosti zgodnjega naravoslovja – Dane Katalinič, koordinator programa Ekošola za vrtce
10.20 – 10.35	Finančne spodbude Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada v letu 2016 – Eko-sklad
10.35 – 11.00	OD KAMNA, POLŽEV, ŠKOLJK IN SLANUŠ – Vrtec Morje Lucija - Pridobivanje temeljnih izkušenj in znanj o naravi – Ingrid Fikfak - Doživljanje narave in spodbujanje k opazovanju in raziskovanju – Vera Bubnič - Temeljno znanje o rastlinah in živalih – Jerica Makorič Špelič
11.00 – 11.15	ODMOR
11.15 – 12.00	Ob morski obali voden sprehod in ogled do Fiese – Blažena Dolničar, Dane Katalinič
12.00 – 13.00	Prikaz otroške delavnice (Fiesa – z naravnimi materiali) – Vrtec Morje Lucija
13.00 – 14.00	Kosilo
14.00 – 14.30	Zaključek srečanja

NAVODILA:

Priporočamo vam, da avtomobil parkirate v garažni hiši Fornače ali na obali Fornače. Iz parkirišča vsakih 10 minut pelje do Tartinijega brezplačni avtobusni prevoz.

Drugi del srečanja bo potekal na terenu ob vsakem vremenu. Prosimo vas, da ste primerno oblečeni in obuti, ker gre za delo na terenu.

Prijave sprejemamo do srede, 18. maja 2016 na naslov info@ekosola.si **PRIJAVNICA**

V A B L J E N I !